

14. ТЕНДЕНЦІЇ І ПРОТИРІЧЧЯ СВІТОВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

І.Ю. Ховренко,

Національний університет харчових технологій

Економічний розвиток світу наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть характеризують в основному ті самі тенденції, тільки в більш загостреному вигляді, що і в попередні десятиліття. Серед них – посилення нерівномірності розвитку окремих країн, їх різних груп та географічних регіонів, що супроводжується економічними підйомами, локальними або глобальними кризами поглибленням економічних і політичних проблем. Соціально-економічний розвиток-складний суперечливий процес, у якому взаємодіють позитивні і негативні фактори, а періоди прогресу змінюються періодами регресу [3, с. 29].

На сучасному етапі міжнародної економіки транснаціоналізація стала головною тенденцією світогосподарського розвитку і рушійною силою глобалізації. Зростаюча значимість ТНК як суб'єктів світової економіки, трансформація їх стратегічних мотивацій і практичних дій, далі набувають виразнішого характеру і впливають на інтереси практично всіх країн і регіонів світу.

Динаміка показників діяльності ТНК світу характеризуються постійним зростанням їх домінуючої ролі у глобальній економіці і монополізацією окремих глобальних ринків. У 21 ст. почався новий етап світового економічного розвитку, де головними «дійовими особами» уже стають не країни і не їх об'єднання, а найбільші ТНК, фінансові операції яких перевищують розміри державних бюджетів деяких країн [2, с. 56].

Причини формування глобалізаційних процесів:

- процес інтернаціоналізації, що приводить до поглиблення співробітництва між країнами, посилення їх залежності;
- НТП (поява інформаційних технологій, які корінним чином змінюють всю систему соціально-економічних відносин, переносять на якісно новий технічний рівень організаційно-економічні відносини, транспортні і комунікаційні зв'язки);
- загострення загальних проблем для всіх людей та є важливими з точки зору розвитку людської цивілізації.

Однак, глобалізація економіки-це не лише вигоди від зростання участі країни в світових економічних процесах, але й висока ймовірність втрат, зростання ризиків [3, с. 16].

Також формуються нові і розвиваються традиційні потреби суспільства. Зростає роль міжнародного економічного співробітництва

наприклад, в освоєнні космічного простору, в області генетики і енергетики майбутнього [1].

Феномен глобалізації виходить за суто економічні межі та охоплює практично всі сфери суспільної діяльності. Функціонування системи міжнародної економіки в умовах поглиблення процесу глобалізації характеризується, з одного боку, неоднорідністю темпів розвитку та потенціалу країн світу, а з іншого, зростанням взаємозалежності та взаємопроникнення, що може стати джерелом ризиків для економічної безпеки держави.

Головне протиріччя глобальної економічної системи пов'язане з формуванням у рамках провідних західних держав замкненої господарської системи. Цей процес можна прослідкувати за напрямками: концентрація в постіндустріальному світі більшої частини інтелектуального і технологічного потенціалу людства; зосередження основних торговельних потоків у межах співдружності розвинених держав; замикання інвестиційних потоків; спрямованість міграційних потоків із країн "третього світу".

ЛІТЕРАТУРА:

1. Білорус О.Г. Проблеми глобальної модернізації та імперативи неоіндустріалізації транзитивних країн / О.Г. Білорус // Економічний часопис-XXI. – 2012. – №9/10. – С. 3-5.

2. Будає В.Д. Транснаціоналізація економічних систем: тенденції та перспективи розвитку / В.Д. Будає, М.А. Хвесик. – Миколаїв : Видавничий дім «Гельветика», 2014. – 316 с.

3. Сучасна економічна наука: нові гіпотези, тенденції та перспективи розвитку: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих учених, Луганськ, 25-30 листопада 2013 р. – Луганськ : Вид-во «Ноулідж», 2013. – Ч. 1. – 239 с.